

ЯК РОСІЯ ДИСКРЕДИТУЄ ОЛЕНУ ЗЕЛЕНСЬКУ

ОСНОВНІ НАРАТИВИ

ЦЕНТР СТРАТЕГІЧНИХ
КОМУНІКАЦІЙ
ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ
БЕЗПЕКИ

I. РЕЗЮМЕ

Дискредитація вищого керівництва України в очах українців та міжнародної спільноти є однією з головних цілей Москви. Інформаційні операції, що здійснюються спецслужбами РФ з цією метою, здійснюються не лише безпосередньо проти урядовців, парламентарів і Президента, але й проти Першої леді України Олени Зеленської.

Кампанія з дискредитації Олени Зеленської була розгорнута в перші дні повномасштабного вторгнення і триває дотепер. Головними темами інформаційних операцій проти Олени Зеленської є корупція, злочини проти дітей та зловживання міжнародною допомогою, що **відповідає загальним метанаративам російської пропаганди, виявленим раніше Центром стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки на основі власного наративного аналізу.**

Як свідчить наративний аналіз, а також дані моніторингу, здійснюваного за допомогою платформи на основі штучного інтелекту для оцінки інформації та впливу наративів Osavul, більшість інформаційних операцій з дискредитації Олени Зеленської здійснюються за типовим шаблоном. Як правило, фейк вкидається в інформаційний простір через іноземні джерела (або такі, що видають себе за іноземні), після чого синхронно поширюється через російські пропагандистські мережі, як на українську, так і на глобальну аудиторію. Головною точкою входу російської пропаганди на українську аудиторію є месенджер Telegram.

Загалом, інформаційні операції проти Олени Зеленської є частиною комплексних зусиль російських спецслужб, спрямованих на дискредитацію України в очах Заходу, зокрема, в рамках операції **Doppleganger**. Також ці зусилля спрямовані на створення розколів, як всередині західних суспільств, так і збільшення напруги всередині України. Інформаційні атаки на Першу леді України є складовою інформаційної агресії Росії, а отже, вимагають відповідної реакції та протидії.

II. ОСНОВНІ НАРАТИВИ ПРОПАГАНДИ

За своїм змістом атаки, спрямовані проти Олени Зеленської, є інваріаціями загальних метанаративів російської пропаганди, які досліджує Центр стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки.

Найбільш агресивно російська пропаганда використовує у своїх інформаційних операціях теми корупції та злочинів проти дітей. Такий вибір можна пояснити двома чинниками.

По-перше, подібні тяжкі звинувачення можуть викликати найбільш гостру негативну реакцію цільової аудиторії, на які вони спрямовані.

По-друге, російські спецслужби виходять зі специфіки діяльності Першої леді України. З початку повномасштабної війни Фондація Олени Зеленської активно допомагає дітям, а сама Олена Зеленська промотує допомогу Україні на міжнародній арені.

III. ОСНОВНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ОПЕРАЦІЇ

1. МЕТАНАРАТИВ «В УКРАЇНІ ШАЛЕНА КОРУПЦІЯ»

В ході нарративного аналізу, здійсненого на основі попередніх напрацювань Центру стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки, а також на основі моніторингу інформаційного простору, здійсненого за допомогою платформи на основі штучного інтелекту для оцінки інформації та впливу нарративів Osavul, ми виокремили ключові інформаційні операції Росії, спрямовані на дискредитацію Олени Зеленської, у період з березня 2022 по серпень 2024 року. Як свідчить дослідження, цільовими аудиторіями даних операцій були насамперед громадяни іноземних країн. Але також ми виявили механізм поширення дезінформації на українську аудиторію і головні точки входу російських спецслужб в інформаційний простір України.

«ТЕЩА ЗЕЛЕНСЬКОГО ВОЛОДІЄ КВАРТИРАМИ У МОСКВІ»

ЗМІСТ ВКИДУ. У березні 2022 року російська пропаганда опосередковано атакувала Олену Зеленську, опублікувавши низку «викривальних» матеріалів про те, що її матір Ольга Кияшко буцімто володіє двома квартирами у Москві. Насправді ж, «тещею Зеленського» пропагандисти «призначили» її однофамільницю-росіянку.

ДЖЕРЕЛО ВКИДУ. Вкид був зроблений, ймовірно, 9 березня через телеграм-канал [ZERGULIO](#), який веде «блогер» Сергій Колясніков. Колясніков поширює російські пропагандистські нарративи на різних онлайн-платформах ([LiveJournal](#), [Youtube](#)), а також **співпрацював** з російським державним агентством «РИА Новості». Фейк одразу ж поширила низка пропагандистських видань («[Царьград](#)» тощо), а також мережа пропагандистських телеграм-каналів.

КАНАЛИ ПОШИРЕННЯ. За даними моніторингу, впродовж 9.03.2022 – 23.03.2022, вкид поширили 44 джерела, 19 з яких ідентифіковані як пов'язані з державою (РФ), 17 – як розповсюджувачі дезінформації. 24 з них, відповідно до даних платформи Osavul, були раніше задіяні в інших інформаційних операціях.

Скріншот з телеграм-каналу ZERGULIO

Підсумки

 ДЖЕРЕЛА 44	 ПУБЛІКАЦІЇ 45	 ПЕРЕГЛЯДИ 1.53М	 РЕАКЦІЇ 15.1к
ПОВ'ЯЗАНІ З ДЕРЖАВОЮ 19	РОЗПОВСЮДЖУВАЧІ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ 17	ІНФОРМАЦІЙНІ ОПЕРАЦІЇ 24	

Основним джерелом поширення фейку були російські телеграм-канали (зокрема й ті, що мімікують під українські), орієнтовані на російську та українську (включно з ТОТ) аудиторії.

Аналіз джерел

×

Джерела

Зміст

Усього джерел: 5

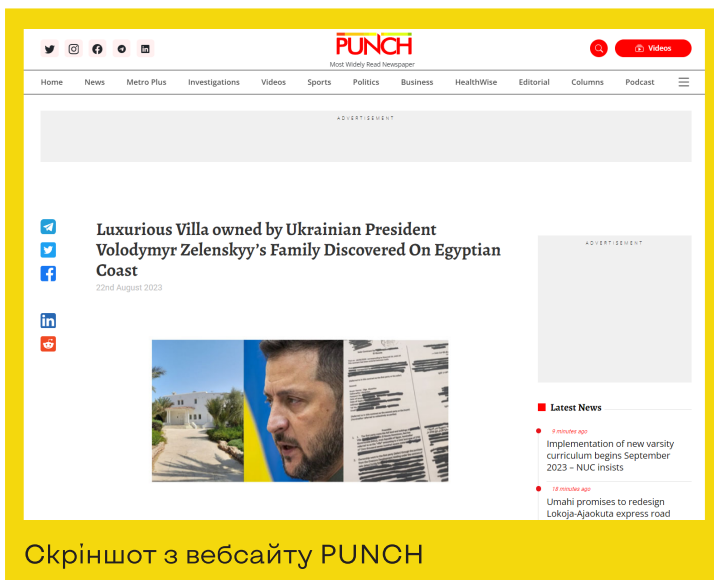
Джерело	Аудиторія	Країна походження	Афілійованість	Афілійована країна	Доказ афілійован
 Шейх Тамир https://t.me/sheyhtamir1974	447k	Ukraine			
 Украина.ру https://t.me/ukraina_ru	440k	Ukraine	Пов'язане з державою	Russia	rusnya.cc
 ПриЗрак Новороссии https://t.me/ghost_of_novor...	192k	Ukraine	Пов'язане з державою	Russia	Detector Media
 Лохматый Z Николаев, Сергей... https://t.me/LOHMATY	33.1k	Ukraine	Пов'язане з державою	Russia	Detector Media
 Виталий Баковец - Полесский... https://t.me/pripyatpartizan	2.91k	Ukraine			

Цей фейк повторно вкидався у листопаді 2022 року. Джерелом повторного вкиду стали телеграм-канали («Первый харьковский», «Укропский фреш», «Отряд Ковпака» тощо), які входять до мережі російських пропагандистських телеграм-каналів.

«ЗЕЛЕНСЬКІ ПРИДБАЛИ ВІЛЛУ У ЄГИПТІ ЗА \$5 МЛН»

ЗМІСТ ВКИДУ. Наприкінці серпня – у вересні 2023 року роспропаганда поширила фейк про те, що родина Зеленських нібито придбала віллу за \$5 млн, розташовану у єгипетському місті Ель-Гуна, неподалік від маєтку акторки Анджеліни Джолі.

ДЖЕРЕЛО ВКИДУ. Вкид був зроблений через нігерійське онлайн-видання **PUNCH** від імені «єгипетського журналіста-розслідувача» Мохаммеда Аль-Алаві. Відповідно до опублікованих фейкових «документів», власницею нерухомості нібито стала мати Олени Зеленської Ольга Кияшко.

КАНАЛИ ПОШИРЕННЯ. У російськомовному сегменті інтернету протягом 27-29 серпня вкид поширили 49 джерел, 13 з яких ідентифіковані як пов'язані з державою (РФ), 13 – як розповсюдjuвачі дезінформації. 30 з них, відповідно до даних платформи Osavul, були раніше задіяні в інших інформаційних операціях.

ДЖЕРЕЛА 49	ПУБЛІКАЦІЇ 51	ПЕРЕГЛЯДИ 950k	РЕАКЦІЇ 17.8k
ПОВ'ЯЗАНІ З ДЕРЖАВОЮ 13	РОЗПОВСЮДЖУВАЧІ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ 13	ІНФОРМАЦІЙНІ ОПЕРАЦІЇ 30	

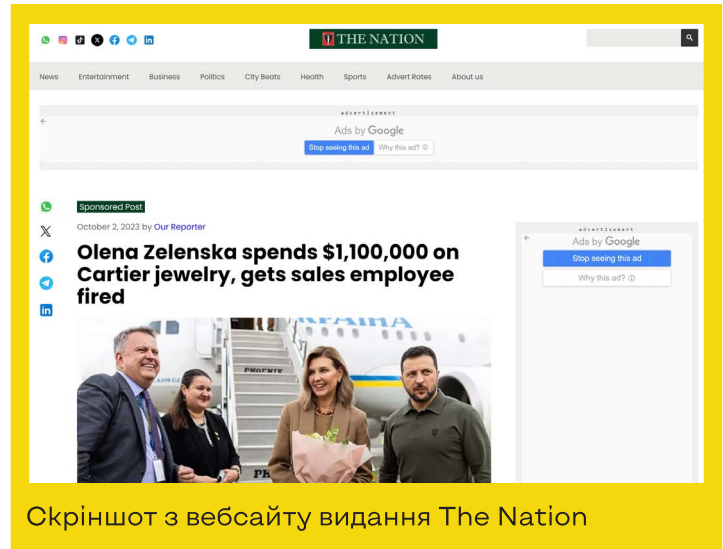
Найбільш масово вкид поширювався на українську аудиторію через месенджер Телеграм – через канали, що мімікують під українські, проте входять до мережі пропагандистських телеграм-каналів, створеної РФ:

Джерело	Аудиторія	Країна походження	Афілійованість	Афілійована країна	Доказ афілійованості
Чёрный Квартал https://t.me/chernly_kvartal	29.6k	Ukraine	Пов'язане з державою	Russia	rusnya.cc
Украина новости https://t.me/ukrainetopnews	24k	Ukraine			
Одесса За Победу! https://t.me/OdessaRussi	17.4k	Ukraine	Пов'язане з державою	Russia	Detector Media
PoliTube_news https://t.me/PoliTube_news	15.2k	Ukraine			
Харьков Z Вещает https://t.me/KharkovZV	7.73k	Ukraine	Пов'язане з державою	Russia	Detector Media
Харьковчаночка За Правду https://t.me/Kharkovchanoch...	4.07k	Ukraine			
Лента 🇺🇦 Украина https://t.me/lenta_ua	3.21k	Ukraine			

«ЗЕЛЕНЬСКА ВИТРАТИЛА \$1,1 МЛН НА ПРИКРАСИ CARTIER»

ЗМІСТ ВКИДУ. На початку жовтня 2023 року російська пропаганда поширила фейк про те, що Олена Зеленська під час офіційного візиту до США (22 вересня) витратила у Нью-Йорку \$1,1 млн на прикраси Cartier. Про це нібито стало відомо з повідомлення експрацівниці бутика Cartier, котра буцімто була звільнена наступного дня після конфлікту з Оленою Зеленською і оприлюднила у Instagram деталі інциденту, а також фотографії чеків на згадану суму, нібито сплачених першою леді України.

ДЖЕРЕЛО ВКИДУ. Вкид був зроблений через нігерійське видання The Nation. Сторінка у Instagram, на якій було опубліковане фейкове свідчення «експрацівниці салону Cartier», була створена за декілька днів до вкиду, а дана особа **виявилась** студенткою з Санкт-Петербурга.

КАНАЛИ ПОШИРЕННЯ. У вересні-жовтні 2023 року на українську аудиторію вкид найактивніше поширювався через вебсторінки і телеграм-канали, котрі мімікрували під російські та українські.

ТОП ДЖЕРЕЛ ЗА КІЛЬКІСТЮ ПОВІДОМЛЕНЬ

Джерело	Аудиторія	Країна	Повідомлення
България Z Bulgaria Z	3.89k	Bulgaria	4
news-kiev.ru	6.97k	Ukraine	2
"Deutsche Welle" ru	36.9M	Germany	1
Украина.ru	3.2M	Russia	1
Vesti.bg	5.94M	Bulgaria	1
tsargrad.tv	49M	Russia	1
Баба Яга против	26.2k	Russia	1
Капустин Андрей	0	Ukraine	1
topnews.ru	3.42M	Russia	1
Харьковчаночка За Правду	4.05k	Ukraine	1
"THE NAKED TRUTH"	1.07k	Bulgaria	1
spektrnews.in.ua	53.8k	Ukraine	1
Стёб [о скрытом]	4.77k	Russia	1
Я НЕ ХОЧУ В ТАМОЖЕННЫЙ СОЮЗ	2.4k	Ukraine	1
Bulgarian Military Union "Vasil Levski"	14.1k	Bulgaria	1

1 2 >

З 22 джерел 2 були ідентифіковані, як пов'язані з державою (РФ), 2 – як розповсюджувачі дезінформації. 8 з них, відповідно до даних платформи Osavul, були раніше задіяні в інших інформаційних операціях.

 ДЖЕРЕЛА 22	 ПУБЛІКАЦІЇ 26	 ПЕРЕГЛЯДИ 17.2k	 РЕАКЦІЇ 1.53k
ПОВ'ЯЗАНІ З ДЕРЖАВОЮ 2	РОЗПОВСЮДЖУВАЧІ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ 2	ІНФОРМАЦІЙНІ ОПЕРАЦІЇ 8	

«ЗЕЛЕНСЬКІ ПРИДБАЛИ ВІЛЛУ ГЕББЕЛЬСА»

ЗМІСТ ВКИДУ. У грудні 2023 року російська пропаганда поширила фейк про те, що родина Зеленських придбала віллу в Німеччині, що належала Йозефу Геббельсу. Покупка нерухомості буцімто була зроблена через компанію «Film Heritage Inc.», котра належить Олені Зеленській.

Скріншот з вебсайту Independent

ДЖЕРЕЛО ВКИДУ. Джерелом вкиду стала заява нібито експівробітниці консалтингової компанії ВІМ на ім'я Сабіна Мелс, опубліковане на її **Youtube-каналі**, а також у **твітер-акаунті**, що вівся від імені згаданої особи. Цю заяву розтиражувала низка вебсайтів, зокрема, сайт **The Intel Drop**, нігерійське видання **Independent** та низка інших видань.

КАНАЛИ ПОШИРЕННЯ. У російськомовному сегменті в період з кінця грудня 2023 року та у перших числах січня 2024 цей вкид найбільш активно поширювався через російські пропагандистські телеграм-канали, зокрема й ті, що мімікують під

українські. 8 з них були ідентифіковані як пов'язані з державою (РФ), 18 – як розповсюджувачі дезінформації. 24 з них, відповідно до даних платформи Osavul, були раніше задіяні в інших інформаційних операціях.

ПЛАТФОРМИ	
 Telegram	54
 Facebook	2
 Twitter	2
КРАЇНИ	
Russia	37
Ukraine	8
Belarus	4
Ukraine TOT	3
Germany	1
Israel	1
Azerbaijan	1

«ЗЕЛЕНЬКА ПРИДБАЛА BUGATTI TOURBILLON ЗА €4,5 МЛН»

ЗМІСТ ВКИДУ. У липні 2024 року Росія поширила фейк про те, що Олена Зеленська нібито придбала у Парижі люксове авто Bugatti Tourbillon за €4,5 млн. Ексклюзивну презентацію автомобіля Олена Зеленська нібито відвідала у салоні

під час офіційного візиту Володимира Зеленського до Парижу у червні 2024 року. Тоді ж, у червні 2024 року, відбувся перший показ автомобіля Bugatti Tourbillon.

ДЖЕРЕЛО ВКИДУ. Вкид був зроблений через фейковий вебсайт **Verite Cachee France**, який позиціонує себе як французьке онлайн-видання. Автори дезінформаційного матеріалу посилалися на фейкового «співробітника автосалону»

Bugatti Жака Бертена, який опублікував відповідну відеозаяву (насправді – діпфейк) на сторінці у Instagram та оприлюднив фальшивий рахунок на купівлю авто, нібито сплачений Оленою Зеленською.

КАНАЛИ ПОШИРЕННЯ. На російську та українську аудиторії в період з 30 червня 2024 по 7 липня 2024 року вкид найактивніше поширювався через месенджер Телеграм, соціальні платформи (X (Твіттер), Фейсбук), а також вебсторінки, котрі походять з Росії або мімікрують під українські.

Скріншот з вебсайту Verite Cachee

ПЛАТФОРМИ	
Telegram	296
Twitter	47
Web	39
Facebook	28
VK	5
TikTok	2

КРАЇНИ	
Russia	231
Ukraine	40
Ukraine TOT	15
Belarus	9
Bulgaria	5
Armenia	3
France	2
Latvia	2
Germany	2
Kazakhstan	1
Інші	+ 2

Серед 417 зафіксованих джерел 22 були ідентифіковані як неавтентичні, 35 - пов'язані з державою (РФ), 57 - як розповсюджувачі інформації. 70 з них, відповідно до даних платформи Osavul, були раніше задіяні в інших інформаційних операціях.

 ДЖЕРЕЛА 417	 ПУБЛІКАЦІЇ 559	 ПЕРЕГЛЯДИ 3.44M	 РЕАКЦІЇ 92k
НЕАВТЕНТИЧНІ 22	ПОВ'ЯЗАНІ З ДЕРЖАВОЮ 35	РОЗПОВСЮДЖУВАЧІ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ 57	ІНФОРМАЦІЙНІ ОПЕРАЦІЇ 70

«ЗЕЛЕНСЬКІ ПРИДБАЛИ ВІЛЛУ СТІНГА ЗА \$75 МЛН»

ЗМІСТ ВКИДУ. У серпні 2024 року російська пропаганда поширила вкид про те, що родина Зеленських придбала у співака Стінга маєток Tenuta il Palagio в Італії за 75 млн євро. Угода нібито була укладена через компанію San Tommaso S.R.L., кінцевим бенефіціаром котрої є Олена Зеленська. За даними вкиду, купівля нерухомості нібито відбулася 28 червня – за два тижні після візиту Володимира Зеленського на саміт лідерів країн G7, що відбувався в Італії 13-14 червня.

ДЖЕРЕЛО ВКИДУ. Вкид був зроблений 5 серпня через італійський вебсайт Database Italia, який є ретранслятором фейків, дезінформації та російської пропаганди на італійську аудиторію. Редактором сайту є Лука Ла Белла (Luca La Bella), який активно співпрацює з російськими пропагандистськими структурами, зокрема, з «Фондом по боротьбі з репресіями», що входить до структур, створених Євгенієм Пригожиним.

КАНАЛИ ПОШИРЕННЯ. У російськомовному сегменті інтернету вкид був поширений переважно через Телеграм, Твітер, Фейсбук а також вебсайти.

 ДЖЕРЕЛА 915	 ПУБЛІКАЦІЇ 1.14k	 ПЕРЕГЛЯДИ 7.47M	 РЕАКЦІЇ 167k
НЕАВТЕНТИЧНІ 91	ПОВ'ЯЗАНІ З ДЕРЖАВОЮ 62	РОЗПОВСЮДЖУВАЧІ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ 103	ІНФОРМАЦІЙНІ ОПЕРАЦІЇ 122

З-поміж 915 виявлених джерел - 91 було ідентифіковано як неавтентичні, 62 - пов'язані з державою (РФ), 103 - як розповсюджувачі дезінформації. 122 з них, відповідно до даних платформи Osavul, були раніше задіяні в інших інформаційних операціях.

Telegram	757
Twitter	89
Web	32
Facebook	27
VK	6
TikTok	4

КРАЇНИ	
Russia	391
Ukraine	92
Ukraine TOT	30
Belarus	17
Moldova	11
Germany	5
Kazakhstan	2
Armenia	2
Israel	2
Kyrgyzstan	1
Інші	+ 7

Серед джерел, пов'язаних з державою, фейк поширювали державні медіа РФ, як-от RT, «Российская газета», «Вечерняя Москва», а також медіа, афілійовані з державою («Комсомольская правда» тощо).

ДЖЕРЕЛА ПОВ'ЯЗАНІ З ДЕРЖАВОЮ			ДОКЛАДНІШЕ
Усього джерел			
62			
ЗАГАЛЬНА АУДИТОРІЯ: 306М			
Поділ за країною афіліації			
Russia			62
Топ джерел пов'язаних з державою			
rt.com/business	Державне медіа	Russia	
Komsomolskaya Pravda	Пов'язане з державою	Russia	
"Московский Комсомолец"	Пов'язане з державою	Russia	
Rossiyskaya Gazeta	Державне медіа	Russia	
vm.ru	Державне медіа	Russia	

2. МЕТАНАРАТИВ «УКРАЇНА ЧИНИТЬ ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ДІТЕЙ» «УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДЛЯ ФРАНЦУЗЬКИХ ПЕДОФІЛІВ»

ЗМІСТ ВКИДУ. У листопаді 2023 року розпропаганда поширила фейк про те, що Фонд Олени Зеленської причетний до торгівлі дітьми – нібито сироти з України під приводом порятунку від війни переправляються на Захід, де потрапляють до «мереж педофілів». Стверджується, що одним із «педофілів», до яких нібито доправлялися діти з України, був французький філософ Бернар-Анрі Леві, відомий своєю проукраїнською позицією.

ДЖЕРЕЛО ВКИДУ. Вкид був зроблений через сайт [The Intel Drop](#), який систематично поширює антиукраїнські фейки під виглядом «розслідувань». В основі даного «розслідування» - зізнання особи, представленої як експівробітник (водій) Фонду Зеленської. На опублікованому відео людина із закритим обличчям говорить французькою мовою.

Синхронно вкид був поширений французькою мовою через сайт [NetAfrique](#), який переважно фокусується на новинах Буркіна Фасо, але раніше також **поширював** фейк про те, що Олена Зеленська придбала коштовні прикраси Cartier.

КАНАЛИ ПОШИРЕННЯ. За період з 5 по 30 листопада 2023 року вкид поширили 493 джерела, з-поміж яких 5 були ідентифіковані як неавтентичні, 73 - пов'язані з державою (РФ), 110 - як розповсюджувачі дезінформації. 176 з них, відповідно до даних платформи Osavul, були раніше задіяні в інших інформаційних операціях.

ДЖЕРЕЛА	ПУБЛІКАЦІЇ	ПЕРЕГЛЯДИ	РЕАКЦІЇ
493	643	4.81M	111k
НЕАВТЕНТИЧНІ	ПОВ'ЯЗАНІ З ДЕРЖАВОЮ	РОЗПОВСЮДЖУВАЧІ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ	ІНФОРМАЦІЙНІ ОПЕРАЦІЇ
5	73	110	176

Найбільш активно вкид поширювався на платформі Telegram, у соцмережі X (Twitter), через вебсайти та в російській соцмережі ВКонтакте. Територіально більшість джерел були ідентифіковані як російські та українські (включно з ТОТ).

ПЛАТФОРМИ	
Telegram	380
Twitter	44
Web	31
VK	22
Facebook	13
Youtube	3

КРАЇНИ	
Russia	313
Ukraine	58
Ukraine TOT	42
Belarus	28
Germany	3
Latvia	3
Moldova	2
Estonia	1
Israel	1
United States	1
Інші	+1

Серед джерел, пов'язаних з державою (РФ), провідне місце займають російські державні медіа: РІА Новости, ТАСС, Украина.ру, а також афільоване з державою видання «Московский комсомолец».

ДЖЕРЕЛА ПОВ'ЯЗАНІ З ДЕРЖАВОЮ		ДОКЛАДНІШЕ
Усього джерел		
73		
ЗАГАЛЬНА АУДИТОРІЯ: 267М		
Поділ за країною афіліації		
Russia		71
Belarus		2
Топ джерел пов'язаних з державою		
RIA Novosti	Державне медіа	Russia
"Московский Комсомолец"	Пов'язане з державою	Russia
tass.ru	Державне медіа	Russia
SB Belarus (BLR)	Державне медіа	Belarus
Украина.ру	Державне медіа	Russia

«УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДЛЯ БРИТАНСЬКИХ ПЕДОФІЛІВ»

ЗМІСТ ВКИДУ. У червні 2024 року роспропаганда актуалізувала фейк про причетність Фонду Зеленської до торгівлі українськими дітьми, які нібито переправляються до «європейських педофілів», найбільше – до «високопоставлених педофільських спільнот Лондона».

Ця схема нібито запрацювала у грудні 2022 року, після офіційного візиту Олени Зеленської до Великої Британії. Британським «куратором» трафіку дітей нібито є 7-й герцог Вестмінстерський Х'ю Гросвенор.

ДЖЕРЕЛО ВКИДУ. В основі вкиду – «розслідування» (версія англійською) організації «Фонд боротьби з репресіями», заснованої у березні 2021 року Євгеном Пригожиним. Вебсайт організації є активним ретранслятором антиукраїнських, антизахідних фейків у формі «розслідувань».

Матеріал був синхронно опублікований на сайті «Рупор Ньюс», за підписом Томаса Рьопера, блогера німецького походження, який вже 20 років мешкає у РФ і активно працює в системі російської пропаганди.

КАНАЛИ ПОШИРЕННЯ. Протягом червня 2024 року вкид поширили 187 джерел, серед яких 2 ідентифіковані як неавтентичні, 14 – пов'язані з державою, 35 – як розповсюджувачі дезінформації. 37 з них, відповідно до даних платформи Osavul, були раніше задіяні в інших інформаційних операціях.

 ДЖЕРЕЛА 187	 ПУБЛІКАЦІЇ 231	 ПЕРЕГЛЯДИ 255k	 РЕАКЦІЇ 18.1k
НЕАВТЕНТИЧНІ 2	ПОВ'ЯЗАНІ З ДЕРЖАВОЮ 14	РОЗПОВСЮДЖУВАЧІ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ 35	ІНФОРМАЦІЙНІ ОПЕРАЦІЇ 37

Найактивніше вкид поширювався на соціальній платформі X (Twitter), у месенджері Телеграм та через вебсайти. Більшість джерел були ідентифіковані як російські, а також такі, що мімікрують під українські.

ПЛАТФОРМИ	
 Twitter	85
 Telegram	78
 Web	18
 Facebook	3
 VK	3

КРАЇНИ	
Russia	104
Ukraine	36
Ukraine TOT	23
Belarus	1
Canada	1

Серед джерел, пов'язаних з державою, є російське державне медіа «Україна.ру», а також низка інших видань і телеграм-каналів.

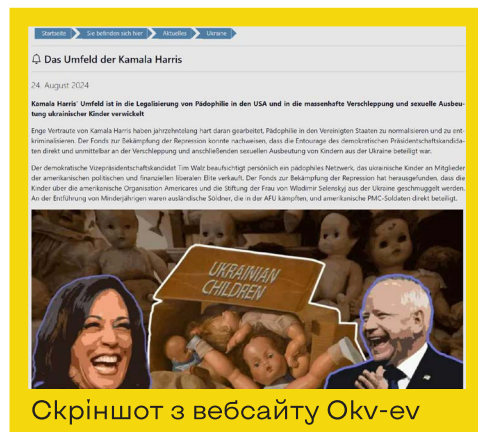
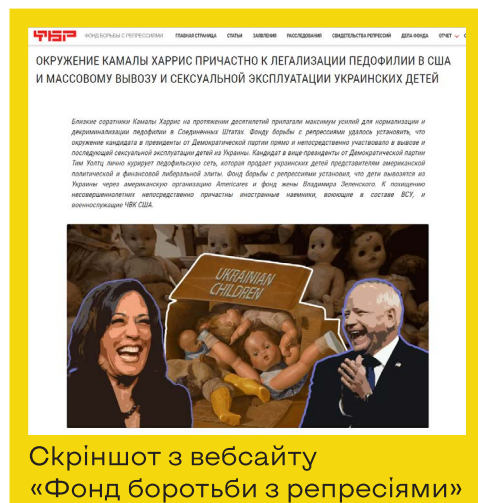
ДЖЕРЕЛА ПОВ'ЯЗАНІ З ДЕРЖАВОЮ		ДОКЛАДНІШЕ
Усього джерел		
14		
ЗАГАЛЬНА АУДИТОРІЯ: 3.97М		
Поділ за країною афіліції		
Russia		14
Топ джерел пов'язаних з державою		
Україна.ру	Державне медіа	Russia
ANNA-NEWS	Пов'язане з державою	Russia
Голос Мордора	Пов'язане з державою	Russia
ПолитНавигатор. Новости и а...	Пов'язане з державою	Russia
Донбасс решает	Пов'язане з державою	Russia

«УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДЛЯ АМЕРИКАНСЬКИХ ПЕДОФІЛІВ»

ЗМІСТ ВКИДУ. У серпні 2024 року російська пропаганда поширила фейк про те, що оточення Камали Гарріс за співучасті Фонду Олени Зеленської займається продажем і сексуальною експлуатацією дітей, вивезених з України до США. Куратором «педофільської мережі», котра обслуговує «американську ліберальну еліту», буцімто є Тім Волз, кандидат у віцепрезиденти від Демократичної партії. Зауважимо, що даний вкид співпадає з популярною в США конспірологічною теорією QAnon.

ДЖЕРЕЛО ВКИДУ. Вкид був зроблений у формі «розслідування» організації «Фонд боротьби з репресіями», що входить до медіаструктур, створених Євгенієм Пригожиним. Автори вкиду посилаються на «свідчення» неназваного «американського журналіста-розслідувача» та неназваного «попечителя» Фонду Олени Зеленської.

Німецькомовна версія цього вкиду була поширена вебсайтом Okv-ev.de, який входить до мережі поширення російської пропаганди й афілійований з російською пропагандисткою німецького походження Ліаною Кілінч.

У російськомовному сегменті інформаційного простору фейк ретранслювався через Telegram та X (Twitter), проте без значного поширення.

Скріншот з X (Twitter)

ДЖЕРЕЛА	ПУБЛІКАЦІЇ	ПЕРЕГЛЯДИ	РЕАКЦІЇ
8	9	3.75k	107
РОЗПОВСЮДЖУВАЧІ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ		ІНФОРМАЦІЙНІ ОПЕРАЦІЇ	
1		1	

Джерело	Аудиторія	Країна	Повідомлення
Константин			2
Павел Галанов Z O V	1.03k	Russia	1
Мира о мире	13.6k	Russia	1
Nick NKVD	3.84k	Russia	1
Z O V Ирина	1.04k	Russia	1
OVNOVOK	2.2k	Russia	1
Внимание! Говорит Москва! Z O V	10k	Russia	1
Алла Селиванова	1.95k	Russia	1

3. МЕТАНАРАТИВ «УКРАЇНА РОЗКРАДАЄ МІЖНАРОДНУ ДОПОМОГУ»

«АВТОМОБІЛІ ВІД ОАЕ»

ЗМІСТ ВКИДУ. Наприкінці січня 2024 року російська пропаганда поширила фейк про те, що Фонд Олени Зеленської нібито обдурив уряд ОАЕ, відправивши 50 автомобілів швидкої допомоги, передаючи для гуманітарних організацій, на потреби ЗСУ. Це було зроблено 30 січня – в день, коли з'явилося офіційне повідомлення про те, що Фонд Олени Зеленської та МОЗ України передали медикам 50 евакуаційних швидких від уряду ОАЕ.

ДЖЕРЕЛО ВКИДУ. Вкид було зроблено через телеграм-канал «Укропский фреш», що входить до мережі російської пропаганди. З 30 січня по 7 лютого 2024 року фейк поширили 24 джерела, абсолютна більшість з яких - російські телеграм-канали, або такі, що мімікрюють під українські. З них 6 джерел були ідентифіковані як пов'язані з державою (РФ), 10 – як розповсюджувачі дезінформації. 8 джерел, за даними платформи Osavul, були раніше задіяні в інших інформаційних операціях.

Скріншот з телеграм-каналу «Укропский фреш»

ДЖЕРЕЛА	ПУБЛІКАЦІЇ	ПЕРЕГЛЯДИ	РЕАКЦІЇ
24	26	171k	4.6k
ПОВ'ЯЗАНІ З ДЕРЖАВОЮ	РОЗПОВСЮДЖУВАЧІ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ	ІНФОРМАЦІЙНІ ОПЕРАЦІЇ	
6	10	8	

ПЛАТФОРМИ	КРАЇНИ
Telegram	Russia 12
Facebook	Ukraine 6
	Ukraine TOT 3
	Belarus 2

«РОЗКРАДАННЯ ПОЛЬСЬКИХ ГРОШЕЙ»

СЛОВО НАЁМНИКА
#аналитика_от_наёмника

Мошенники с высокими покровителями.

По данным Министерства финансов, поляки не досчитались переведённые Украине 1,6 млн. В результате оказанной Польшей финансовой помощи Украине в размере 14 млн., удалось отследить лишь 12,5, -87%. Остальная сумма канула в «Дніпро». Однако на днях первая леди независимой - Е.Зеленская открыла фонд «Olena Zelenska Foundation» с уставным капиталом порядка 1,5 млн. В политическом за кулисы между Украиной и Польшей вспыхнул скандал, именно по данному вопросу. В противодействие подобному хамству правительство А.Дуды неотложно приняло контрмеры, утвердив в Сейме поправку в Закон «О помощи гражданам Украины (беженцам)» в котором обявляет «беглых патриотов» покрывать 85% расходов, связанных с пребыванием на территории Польши. Однако, не смотря на внутривнутриполитические противоречия, Польша под давлением других членов ЕС одобрила оказание помощи Украине в размере 18 млрд. Так что у Зеленского «дах не течет» и «дружина при справе».

⚡ ПОДПИШИСЬ
⚡ ДЗЕН

Скріншот з телеграм-каналу «Слово наёмника»

ЗМІСТ ВКИДУ. У грудні 2022 року російська пропаганда поширила вкид про те, що уставний капітал Фонду Олени Зеленської нібито становлять кошти, вкрадені з фінансової допомоги Польщі, і що через це між Варшавою і Києвом стався скандал.

ДЖЕРЕЛО ВКИДУ. Вкид був зроблений через російський телеграм-канал «Слово наёмника», який неодноразово (1, 2, 3) брав участь в інформаційних операціях проти України.

КАНАЛИ ПОШИРЕННЯ. Загалом, вкид поширили 8 джерел, серед яких 2 були ідентифіковані як пов'язані з державою (РФ), 2 - як розповсюджувачі дезінформації. 5 з них, за даними платформи Osavul, були раніше задіяні в інших інформаційних операціях.

ДЖЕРЕЛА 8	ПУБЛІКАЦІЇ 8	ПЕРЕГЛЯДИ 851k	РЕАКЦІЇ 680
ПОВ'ЯЗАНІ З ДЕРЖАВОЮ 2	РОЗПОВСЮДЖУВАЧІ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ 2	ІНФОРМАЦІЙНІ ОПЕРАЦІЇ 5	

Вкид переважно поширювався на платформі Телеграм із залученням російських та білоруських пропагандистських ресурсів.

Специфічні групи			
ДЖЕРЕЛА ПОВ'ЯЗАНІ З ДЕРЖАВОЮ ДОКЛАДНІШЕ			
Усього джерел	Поділ за країною афіліації	Топ джерел пов'язаних з державою	
2 Загальна аудиторія: 1.39М	Russia 2	СОЛОВЬЄВ Пов'язане з державою Russia	Медведь Пов'язане з державою Russia
СКОМПРОМЕТОВАНІ ДЖЕРЕЛА ДОКЛАДНІШЕ			
Усього джерел	Поділ за типом	Топ скомпрометованих джерел	
7 Загальна аудиторія: 1.69М	Дезінформація 2 Інформаційні операції 5	СОЛОВЬЄВ Дезінформація	Кремлівская прачка Інформаційні операції
		Караульный Z Інформаційні операції	Медведь Дезінформація
		Рука Кремля Z	Інформаційні операції

IV. ВИСНОВКИ

Аналіз основних інформаційних операцій Росії, здійснюваних з метою дискредитації Олени Зеленської у 2022-2024 роках, дозволяє зробити наступні висновки.

- За своїм змістом ці операції є варіаціями загальних метанаративів російської пропаганди. Поширюючи фейки про корупцію та злочини проти дітей, ворог намагається спровокувати якомога сильнішу негативну емоційну реакцію цільових аудиторій як в Україні, так і за її межами.
- Інформаційні операції проти Олени Зеленської здійснюються за схожим шаблоном. У більшості випадків фейк запускається в інформаційний простір через іноземні видання (або такі, що мімікрують під іноземні). Цей прийом використовується з подвійною метою: для приховування очевидного російського сліду, а також для створення видимості неупередженості мовника. Втім, головну загрозу становлять не першоджерела вкиду (як правило, вони винятково маргінальні), а поширення дезінформації російськими пропагандистськими мережами, які забезпечують вихід на цільову аудиторію.
- Для збільшення охоплення і привернення додаткової уваги аудиторії у фейкових повідомленнях часто фігурують відомі персони (зірки шоубізнесу, іноземні політики тощо). Вочевидь усвідомлюючи цілковиту безпідставність облудних звинувачень, російські спецслужби розраховують на досягнення короткотривалого ефекту на ту частину цільової аудиторії, котра не заглиблюватиметься у зміст фейкових повідомлень.
- Репетативність і шаблонність інформаційних операцій свідчить, що російські спецслужби прагнуть не стільки переконати цільову аудиторію у недоброчесності Олени Зеленської, скільки створити навколо Першої леді України негативний інформаційний фон.
- Результати даного дослідження підтверджують висновки попередніх досліджень Центру стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки про загрозу месенджера Telegram. В даному випадку, цей месенджер є головною точкою входу російської пропаганди в інформаційне поле України. Відсутність системної модерації контенту на цій платформі й надзвичайно активне її використання російськими спецслужбами дозволяють доносити дезінформаційні повідомлення до української аудиторії. Останньому сприяє практично повна відсутність мовного бар'єру.

V. РЕКОМЕНДАЦІЇ

- Наразі є підстави вважати, що інформаційні операції проти Олени Зеленської будуть здійснюватись і надалі. Впродовж 2022-2024 років дезінформаційна кампанія набула сталої нарративної структури. Втім, рекомендовано продовжувати моніторинг інформаційних загроз з метою вчасного виявлення нових нарративів пропаганди та розробки засобів протидії.
- Виходячи зі специфіки даної інформаційної кампанії, найбільш ефективним способом протидії є своєчасне виявлення та оперативне спростування фейків російської пропаганди, а також виявлення інформаційних операцій.
- Зважаючи на те, що більшість інформаційних операцій спрямовані не лише на українську, але й на іноземні аудиторії, рекомендовано нарощувати співпрацю з іноземними фактчекерами та інституціями, що займаються протидією російській дезінформації.
- Також рекомендується приділяти особливу увагу висвітленню діяльності Першої леді України - як в українському медіапросторі, так і в медіапросторі іноземних країн.

ЦЕНТР СТРАТЕГІЧНИХ
КОМУНІКАЦІЙ
ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ
БЕЗПЕКИ